

**Методичні рекомендації
щодо організації та проведення I етапу Всеукраїнської учнівської
олімпіади з історії у 2026/2027 навчальному році**

Дата проведення: 31 жовтня 2026 року

Початок олімпіад: о 10.00 год.

Кількість годин: 3 години

Учасники: 8 -11 класи

Порядок організації та проведення I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії у 2026/2027 навчальному році здійснюється відповідно до Положення про учнівський олімпіадний і турнірний рух (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2024 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2025 року за №187/43593), наказу Міністерства освіти і науки України від 24 серпня 2026 року №1476 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2026/2027 навчальному році», наказу управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації від 14 вересня 2026 року № 260 «Про організацію та проведення I етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2026/2027 навчальному році».

Звертаємо Вашу увагу на те, що умовами проведення I етапу олімпіади є добровільна участь здобувачів освіти та дотримання законодавства України в частині забезпечення заходів безпеки, пов'язаних із запровадженням правового режиму воєнного стану в Україні.

1. I етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії відбудеться **31 жовтня 2026 року**.

2. У I етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії у 2026/2027 навчальному році візьмуть участь учні 8-11 класів.

3. *Характеристика завдань.* Завдання Олімпіади розроблені відповідно до чинних модельних навчальних програм / навчальних програм. Комплект завдань для кожного класу охоплює матеріал з історії України та всесвітньої історії за попередній навчальний рік, а також відповідну тематику курсів історії поточного навчального року, вивчену до дати проведення Олімпіади.

8 клас

Курс	Теми
Історія України	Повторення за 7 клас: Розділ 4. КОРОЛІВСТВО РУСЬКЕ (ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА); Розділ 5. РУСЬКІ ЗЕМЛІ ТА СУСІДНІ ДЕРЖАВИ У XIV–XV СТ. КРИМСЬКЕ ХАНСТВО
	Розділ 1. ЗЕМЛІ УКРАЇНИ В XVI – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.
Всесвітня історія	Повторення за 7 клас:

	Розділ 5. ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ДЕРЖАВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ В ХІ–ХV СТ. Розділ 6. ЦИВІЛІЗАЦІЇ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО СХОДУ
	Розділ 1. ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ КАПІТАЛІСТИЧНИХ ВІДНОСИН

9 клас

Курс	Теми
Історія України	Повторення за 8 клас: Розділ 4. КОЗАЦЬКА УКРАЇНА НАПРИКІНЦІ 50-Х РОКІВ ХVІІ – НА ПОЧАТКУ ХVІІІ СТ.; Розділ 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В 20–90-Х РОКАХ ХVІІІ СТ.
	ВСТУП. «ДОВГЕ» ХІХ СТОЛІТТЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ: ТЕРИТОРІЯ, НАСЕЛЕННЯ, ВЛАДА
	Розділ 1. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ ХVІІІ – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.
	Розділ 2. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ ХVІІІ – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.
Всесвітня історія	Повторення за 8 клас: Розділ 5. ЕПОХА ПРОСВІТНИЦТВА. ПОЧАТОК МОДЕРНІЗАЦІЇ; Розділ 6. СВІТ СХІДНИХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ У ХVІ– ХVІІІ СТ.
	Розділ 1. ЄВРОПА В ЧАС ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА НАПОЛЕОНІВСЬКИХ ВІЙН

10 клас

Курс	Теми
Історія України	Повторення за 9 клас: Розділ 6. УКРАЇНА ПОЧАТКУ ХХ СТ. ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ; Розділ 7. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ В СЕРЕДИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.
	Вступ. Розділ 1. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ; Розділ 2. УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ. РОЗПАД РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ ТА ПОВСТАННЯ

	НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ – УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
Всесвітня історія	Повторення за 9 клас: Розділ 4. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.); Розділ 5. РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ТА ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ (КІНЕЦЬ ХVІІІ – ПОЧАТОК ХХ СТ.).
	Розділ 1. ПЕРЕДУМОВИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. ВІЙНА ТА РЕВОЛЮЦІЇ
	Розділ 2. ОБЛАШТУВАННЯ ПОВОЄННОГО СВІТУ

11 клас

Курс	Теми
Історія України	Повторення за 10 клас: Розділ 5. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД; Розділ 6. УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ
	Розділ 1. УКРАЇНА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД
Всесвітня історія	Повторення за 10 клас: Розділ 7. ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА; Розділ 8. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ
	Розділ 1. ОБЛАШТУВАННЯ ПОВОЄННОГО СВІТУ

Учням усіх класів пропонуються завдання з використанням картосхем, ілюстративного матеріалу (фотокартки, карикатури, плакати, історичні картини, малюнки), завдання на знання історичної хронології та історичних понять, знання фактів біографії або визначення ролі історичної особи, визначення передумов, причин і наслідків зазначених подій, проблемні завдання.

При укладанні завдань було враховано вікові та психофізіологічні особливості учнів, принципи системності, наступності й доступності навчального матеріалу, а також необхідність забезпечення достатнього рівня складності відповідно до формату інтелектуальних змагань та мети Олімпіади.

Завдання спрямовані на перевірку знань історичних фактів, біографій видатних історичних осіб, уміння аналізувати текстові та візуальні джерела, встановлювати хронологічні, просторові й причинно-наслідкові зв'язки, визначати поняття тощо.

Для учасників-учнів 8 класу комплект завдань містить відкриті запитання, що потребують розгорнутої відповіді, та запитання з короткими відповідями. До нього входять завдання на розпізнавання історичних карт, роботу з джерелами інформації, характеристика понять та встановлення хронологічних відповідностей.

Для учасників-учнів 9 класу комплект завдань містить відкриті запитання, що потребують розгорнутої відповіді, та запитання з короткими відповідями. До нього входять завдання на складання історичних схем і таблиць, роботу з історичними текстами та візуальними джерелами інформації, визначення понять та термінів, а також розв'язування історичних кросвордів

Для учасників-учнів 10 класу комплект завдань містить відкриті запитання, що потребують розгорнутої відповіді, та запитань з короткими відповідями. До нього входять завдання на визначення історичних понять, термінів, встановлення хронологічної відповідності історичних подій та причинно-наслідкових зв'язків, а також роботу з писемними та візуальними джерелами.

Для учасників-учнів 11 класу комплект завдань містить відкриті запитання, що потребують розгорнутої відповіді, та запитань з короткими відповідями. До нього входять завдання на пояснення історичних понять, термінів, встановлення хронологічної послідовності історичних подій, а також роботу з історичним текстом та візуальними джерелами інформації.

Учасники-учні Олімпіади повинні вміти виконувати завдання, що спираються на сформовані компетентності, володіння глибокими знаннями з історії, аналітичне та критичне мислення, уміння розв'язувати нестандартні завдання підвищеної складності.

4. *Умови.* Початок олімпіади о 10.00. Час роботи над завданнями – 3 астрономічні години для всіх паралелей – відраховується з того моменту, коли учні отримали завдання.

Під час виконання завдань учням не дозволяється користуватися додатковою літературою (підручниками, посібниками, довідниками тощо).

Черговими в аудиторіях, де учні виконують завдання, можуть бути педагогічні працівники, які не є фахівцями з історії. Особисті речі учнів разом із мобільними пристроями мають зберігатися в аудиторії на спеціально відведеному місці. Перед початком олімпіади рекомендуємо організаторам провести інструктаж для учнів щодо вимог оформлення роботи, терміну її виконання та правил поведінки під час олімпіади (заборонено спілкування між учасниками олімпіади, використання мобільних телефонів та інших гаджетів).

Оргкомітетам необхідно забезпечити однакові умови для виконання учасниками запропонованих завдань та дотримання однакових вимог при перевірці робіт, згідно з критеріями оцінювання.

Шифрування робіт здійснюють *члени організаційного комітету* після того, як усі учні здали роботи.

5. *Оцінювання.* Поряд із кожним завданням вказуватиметься максимально можлива кількість балів, яку учень може одержати за їх виконання, що допоможе як учням у процесі їх виконання, так і членам комісій під час перевірки олімпіадних робіт.

Оскільки, при перевірці робіт мають застосовуватися однакові критерії, тому бажано, щоб на всій паралелі задачу перевіряв один член журі. *Чернетки не перевіряються.*

Якщо почерк учасника ускладнює прочитання відповіді (наприклад, слова написані нерозбірливо або можуть бути витлумачені по-різному), журі перевіряє

лише ту частину, яку вдалося однозначно прочитати та оцінити. Йдеться виключно про розбірливість почерку, а не про змістовну (історичну чи логічну) частину відповіді, виконану зрозумілим почерком. Під час апеляції учасників учень не має права заявляти про необхідність прочитання нерозбірливого тексту членам журі.

З метою здійснення якісної та неупередженої перевірки завдань журі Олімпіади оцінює роботи за єдиними критеріями оцінювання.

Підсумкові протоколи, звіти про проведення I етапу олімпіад з навчальних предметів, заявки на участь команди у II етапі, оргкомітети I етапу надсилають **протягом 14 календарних днів після завершення відповідної олімпіади** Волинській обласній МАН (на адреси: м.Луцьк, вул. В.Чорновола, 3, каб. 212 volyn.olimp@gmail.com).